

Wacław Hojszyk

Seminarium "50 lat sąsiedztwa Obwodu Kaliningradzkiego z regionami Polski. Współpraca kulturalna i naukowa"

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2, 265-266

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wacław Hojszyk

Seminarium „50 lat sąsiedztwa Obwodu Kaliningradzkiego z regionami Polski. Współpraca kulturalna i naukowa”

Seminarium, którego organizatorami byli Ośrodek Badań Naukowych oraz Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, odbyło się 17 i 18 października 1996 r. w Olsztynie. Wzięli w nim udział szefowie i odpowiedzialni pracownicy instytucji kulturalnych i naukowych województwa olsztyńskiego, a także przedstawiciele środowisk kulturalnych Obwodu Kaliningradzkiego z zastępcą szefa administracji obwodu, prof. dr hab. Iriną Siergiejewną Kuzniecowa. Obecny był przedstawiciel Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Elblągu.

Seminarium otworzył wojewoda olsztyński dr inż. Janusz Lorenz. Stwierdził, że Obwód Kaliningradzki jest najpoważniejszym partnerem zagranicznym województwa olsztyńskiego i ci, którzy jeszcze sobie tego nie uświadomili, popełniają grzech zaniechania. Dr Lorenz przytoczył przykłady współpracy województwa olsztyńskiego z sąsiadem rosyjskim w różnych dziedzinach życia. Szeroko omówił tradycyjne już formy współdziałania w dziedzinie kultury i ich wielkie znaczenie dla dalszego rozwoju stosunków między naszymi regionami.

O współpracy środowisk kulturalnych Obwodu Kaliningradzkiego i województwa olsztyńskiego oraz znaczeniu tej współpracy dla rozwoju stosunków polsko-kaliningradzkich mówili w swych referatach prof. dr hab. Irina Kuzniecowa, prof. dr hab. Stanisław Achremczyk i doc. dr Edmund Wojnowski.

Uczestnicy seminarium zgodzili się z tezą wygłoszoną przez prof. Irinę Kuzniecowa, że wymiana kulturalna zaspokaja naturalne zainteresowania kulturą sąsiedniego narodu, sąsiedniego państwa. W efekcie wymiany kulturalnej kształtuje się szacunek do innego narodu, zamiłowanie do jego sztuki. Zachodzi także proces wewnętrzny, związany ze wzrostem narodowej świadomości kulturalnej. Już tylko ten aspekt, mówiła prof. I. Kuzniecowa, uzasadnia konieczność międzynarodowej wymiany kulturalnej. Prócz tego, współdziałanie w dziedzinie kultury i nauki sprzyja rozwiązywaniu wielu innych problemów. Przede wszystkim, w wyniku kontaktów kulturalnych wzrasta wzajemny szacunek i zaufanie między narodami. Bez zaufania także związki ekonomiczne nie będą trwałe, a ich nawiązanie może być utrudnione.

Uczestnicy seminarium wysłuchali komunikatów o współpracy środowisk muzealnych, bibliotek, galerii artystycznych, środowisk muzycznych oraz dziennikarzy Olsztyna i Kaliningradu. Przeprowadzili także dyskusję zmierzającą do określenia przyszłych form współpracy, które w warunkach gospodarki rynkowej muszą być inne od stosowanych w przeszłości.

Podsumowania dwudniowych obrad dokonali Irina Kuzniecowa i Stanisław

Achremczyk. Uznali oni, że seminarium było owocne nie tylko z powodu dokonania oceny historii polsko-kaliningradzkiej współpracy w dziedzinie kultury, ale przede wszystkim dlatego, że pozwoli na wypracowanie propozycji na przyszłość, wśród których na szczególną uwagę zasługują:

1. Wniosek przedstawicieli kaliningradzkich środowisk kulturalnych poparty przez władze Obwodu dotyczący powołania w Kaliningradzie Polsko-Rosyjskiego Domu pełniącego rolę stałego ośrodka współpracy kulturalnej (na wzór istniejącego już tam Niemiecko-Rosyjskiego Domu).

2. Propozycja rozszerzenia wymiany grup młodzieżowych pomiędzy Obwodem Kaliningradzkim i sąsiednimi województwami Polski, np. w formie organizowanych wycieczek kaliningradzkiej młodzieży szkolnej szlakiem Kopernika, czy młodzieży polskiej wg wcześniej uzgodnionego programu.

3. Popularyzacja przez współpracujące instytucje kulturalne poważniejszych imprez artystycznych organizowanych przez sąsiadów i tworzenie możliwości udziału w nich zainteresowanych obywateli drugiej strony.

4. Dalszy rozwój współpracy między Ośrodkiem Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie i Kaliningradzkim Uniwersytetem Państwowym w dziedzinie badań historycznych i socjologicznych, wymiany publikacji i stażów pracowników naukowych.

5. Intensyfikacja współdziałania między Wyższą Szkołą Pedagogiczną i Akademią Rolniczo-Techniczną w Olsztynie a uczelniami wyższymi w Kaliningradzie w różnych sferach ich zainteresowań.

6. Rozszerzanie i doskonalenie współdziałania między kaliningradzkimi i polskimi środkami informacji masowej w celu lepszego informowania społeczeństwa o ważniejszych problemach w życiu sąsiada.

7. Sprawowanie przez organy administracji państwowej i samorządowej patronatu nad współpracującymi placówkami kulturalnymi i naukowymi i udzielenie im niezbędnej pomocy finansowej.

8. Rozważenie możliwości powołania w Olsztynie Fundacji Rozwoju Współpracy Kulturalnej z Obwodem Kaliningradzkim, która wspierałaby działania na rzecz powołania w Kaliningradzie Polsko-Rosyjskiego Domu oraz realizacji przemyślanego programu wymiany kulturalnej polsko-kaliningradzkiej. Inicjatywie tej powinien patronować wojewoda olsztyński, a fundatorami powinni być polscy przedsiębiorcy mający swoje interesy w Obwodzie Kaliningradzkim, a także „Wspólnota Polska”.